

K
D

KRISTDEMOKRATISK SKOGSPOLITIK

AUGUSTI 2026

TRO PÅ SVENSKT SKOGSBRUK

Skogen är en av Sveriges viktigaste strategiska resurser. Den bidrar med jobb, exportintäkter, klimatsmart råvara, biologisk mångfald och utveckling i hela landet. För många människor är den dessutom grunden för företagande, försörjning och ett levande landskap.

Samtidigt har förutsättningarna för ett aktivt skogsbruk under lång tid försämrats. Osäkerhet kring regelverk, svag respekt för äganderätten och en obalans mellan brukande och bevarande har gjort det svårare att långsiktigt investera och utveckla skogsföretagandet.

Under den här mandatperioden har Kristdemokraterna lett regeringens arbete och presenterat den största skogspolitiska reformen på 30 år för att stärka skogsägarnas rättigheter och förbättra villkoren för ett aktivt brukande. Vi är på god väg, men knappast färdiga.

Kristdemokraterna går till val på att föra en skogspolitik som bygger på frihet under ansvar. Den som äger och brukar skog ska kunna göra det med långsiktiga spelregler och med respekt för äganderätten. Samtidigt ska höga naturvärden värnas och skogen brukas hållbart för kommande generationer.

I det här programmet presenterar vi reformer som stärker äganderätten, ökar rättssäkerheten och förbättrar förutsättningarna för ett aktivt och hållbart skogsbruk.

SÄLJ SVEASKOG – STÄRK DET PRIVATA SKOGSÄGANDET

Privat ägande och brukande av mark stärker samhället. Ett brett ägande skapar ansvarstagande, långsiktighet och levande bygder. Familjeskogsbruket har under generationer byggt både välstånd och naturvärden, och fler människor bör ges möjlighet att äga och bruka skog. Samtidigt äger staten stora arealer produktiv skogsmark. Kristdemokraterna menar att statens ägande kan minska för att ge fler privata markägare möjlighet att investera, bruka och utveckla skogen.

Därför vill vi ge Sveaskog i uppdrag att successivt sälja 30 000 hektar produktiv skogsmark varje år. Försäljningarna ska i första hand skapa möjligheter för familjeskogsbruk, aktiva lantbrukare och unga skogsägare att förvärva mark.

En av de största utmaningarna är samtidigt finansieringen. Kostnaderna gör det svårt för unga och nya företagare att etablera sig och för många familjer att genomföra generationsskiften. För att stärka det privata skogsägandet vill Kristdemokraterna därför inrätta en Skogsägarbank. Banken ska erbjuda långsiktig finansiering för skogsförvärv och bidra till att fler får möjlighet att äga, bruka och utveckla svensk skog.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- Sveaskog ska sälja 30 000 hektar produktiv skogsmark per år.
- En statlig "Skogsägarbank" ska inrättas.
- Unga skogsägare och generationsskiften ska prioriteras genom moderniserade skatteregler för generationsskiften.
- Förbättrat skogskonto och skogsavdrag med längre periodiseringsmöjligheter.
- Möjlighet att göra avdrag för renoveringar av mangårdsbyggnader i skogsföretaget ska stärkas – det ska helt enkelt vara ordning på torpet.

MÖJLIGHET ATT UPPHÄVA OMRÅDESSKYDD

Naturvärden ska vara långsiktig, men den måste också vara ändamålsenlig. Skyddsbeslut fattas ofta för all framtid, trots att naturen ständigt förändras. Stormar, skogsbränder, omfattande insektsangrepp eller andra naturliga händelser kan på kort tid förändra de naturvärden som ett skydd en gång beslutades för att bevara.

Trots detta är möjligheterna att ompröva skyddsbeslut mycket begränsade. Det riskerar att låsa fast mark i skyddsformer som inte längre fyller sitt ursprungliga syfte. Kristdemokraterna menar att naturvärden måste präglas av både långsiktighet och flexibilitet.

Därför vill vi införa en möjlighet att ompröva och, när förutsättningarna förändrats i grunden, upphäva naturreservat och andra skyddsformer när skyddets ursprungliga syfte inte längre kan uppnås. Naturvärden ska fokusera på att skydda de områden där skyddet faktiskt gör störst nytta.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- Skyddsbeslut ska kunna omprövas när naturvärden förändrats väsentligt.
- Naturvärden ska reflektera kvalitet före generella arealmål för skydd så att det som är avsatt för naturvård också ska skötas.
- Samhällets resurser ska användas där de gör störst nytta.

REFORMERA MÅLET LEVANDE SKOGAR

Sveriges miljömål är ett viktigt styrmedel för miljöpolitiken. Hur målen utformas får stor betydelse för vilka prioriteringar som görs, hur myndigheter arbetar och hur olika samhällsintressen vägs mot varandra.

Kristdemokraterna menar att miljömålet Levande skogar i dag inte fullt ut speglar skogens betydelse för Sverige. Skogen är inte bara en bärare av höga naturvärden. Den är också en förutsättning för jobb, företagande, klimatomställning och levande landsbygder. När dessa perspektiv inte ges tillräcklig tyngd riskerar besluten att bli obalanserade.

Vi anser därför att miljömålet behöver reformeras eftersom det ekologiska perspektivet dominera medan konsekvenser för jobb, företagande och landsbygd får mindre utrymme. En hållbar skogspolitik måste bygga på vetenskap, transparens och väl avvägda beslut där hela skogens samhällsnytta tas till vara.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- Målet Levande skogar ska reformeras.
- Samhällsekonomiska konsekvenser ska analyseras systematiskt.
- Effekter på jobb, företagande och landsbygd ska redovisas tydligt.
- Myndigheter ska synliggöra målkonflikter och synergier.

SVERIGE HAR REDAN TAGIT ETT STORT ANSVAR FÖR SKOGEN

Sverige är ett av Europas länder med störst andel skyddad skog. Drygt en fjärdedel av den produktiva skogsmarken i Sverige brukas i dag inte¹. Det är ett resultat av både formellt skydd och omfattande frivilliga avsättningar från markägare. Den svenska modellen bygger på ansvar, långsiktighet och ett aktivt samspel mellan brukande och bevarande.

Naturvårdens framgång avgörs inte enbart av hur många hektar som skyddas. Minst lika viktigt är att befintliga skyddade områden förvaltas väl och att naturvårdsinsatserna riktas dit de gör störst nytta.

Kristdemokraterna menar därför att fokus bör flyttas från nya generella arealmål till kvalitet, förvaltning och ett mer träffsäkert naturvårdsarbete. Den svenska modellen, där formellt skydd kombineras med ett stort frivilligt ansvarstagande från markägarna, har tjänat Sverige väl och bör fortsatt vara grunden för svensk skogspolitik. Biologisk mångfald ska värnas med respekt för äganderätten och genom väl avvägda beslut som tar hänsyn till skogens samlade betydelse för Sverige.

Kristdemokraterna anser att:

- Fokus ska ligga på kvalitet framför nya arealmål.
- Befintliga skyddade områden ska förvaltas bättre.
- Frivilliga avsättningar ska värderas och uppmuntras.
- Den svenska modellen för skogsbruk ska värnas.

ETT ARTSKYDD SOM ÄR BEGRIPLIGT OCH RÄTTSSÄKERT

Regelverk och myndighetsutövning ska göra det enklare att bedriva ett aktivt skogsbruk, inte skapa onödig osäkerhet. Idag delas ansvaret för artskyddsfrågor mellan Skogsstyrelsen och länsstyrelserna. Det leder till otydliga processer, motstridiga bedömningar och längre handläggningstider för markägare.

Kristdemokraterna menar att tillsynen behöver bli mer sammanhållen. Den myndighet som ansvarar för skogsbruket bör också ha det samlade ansvaret för artskyddsfrågor i samband med skogsbruksåtgärder.

¹ [Förslag till ett nationellt mål för ökad hållbar tillväxt i skogen](#)

Därför vill vi samla tillsynen hos Skogsstyrelsen. Ett samlat myndighetsansvar skapar tydligare spelregler, bättre förutsättningar för väl avvägda helhetsbedömningar och stärker rättssäkerheten för landets skogsägare.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- Tillsynen över artskydd i skogsbruket ska samlas hos Skogsstyrelsen.
- Onödiga konflikter och överklaganden ska minska.
- Hänsyn till både naturvärden och aktivt brukande ska vägas samman.

STÄRK ÄGANDERÄTTEN OCH FÖRÄNDRA TILLÄMPNINGEN AV ÅRHUSKONVENTIONEN

Kristdemokraterna vill att Sverige genomför en reform av hur Århuskonventionen tillämpas nationellt. Syftet är att återställa en rimlig balans mellan miljöhänsyn, rättssäkerhet och enskildas äganderätt.

Den svenska tillämpningen av Århuskonventionen har under senare år lett till en kraftig ökning av antalet överklaganden av avverkningar. Långa processer och stor rättslig osäkerhet gör det svårare för markägare att planera, investera och bedriva ett aktivt skogsbruk.

Samtidigt har vi sett hur aktivister använder allemansrätten för att försöka stoppa lagliga avverkningar. Allemansrätten är till för att ge människor tillgång till naturen – inte för att användas som verktyg för att sabotera laglig verksamhet eller inskränka äganderätten. När företagare hindras från att bedriva sin verksamhet drabbas både enskilda markägare och förtroendet för rättsstaten.

Därför vill vi reformera den svenska tillämpningen av Århuskonventionen och stärka kopplingen mellan överklaganderätt och lokal förankring.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- Krav på lokal anknytning ska stärkas för organisationer som överklagar.
- Stärkt äganderätt i grundlag.
- Pågående markanvändning ska få ett starkare skydd i miljöprövningar.
- Regelverket ska värna både miljöhänsyn och rättssäkerhet.
- Skogsbruket ska klassas som samhällsviktig verksamhet
- Markägare ska ges rätt att använda terrängfordon, såsom ATV och skoter, på den egna fastigheten genom en modernisering av terrängkörningslagen.

ERKÄNN FRIVILLIGA NATURVÅRDSINSATSER GENOM OECM

Naturvården i Sverige bygger inte enbart på formellt skydd. Varje år gör landets skogsägare omfattande frivilliga insatser för att bevara och utveckla biologisk mångfald. Dessa insatser är en bärande del av den svenska modellen och har stor betydelse för naturvården.

Trots detta synliggörs de frivilliga insatserna inte alltid på ett rättvist sätt. Kristdemokraterna menar att det är viktigt att de markägare som tar ansvar för naturvärden också får erkännande för sina insatser.

Därför vill vi utveckla en tydlig och rättssäker svensk tillämpning av OECM (Other Effective Conservation Measures). Frivilliga avsättningar, naturvårdsavtal och andra långsiktiga naturvårdande åtgärder ska i större utsträckning kunna räknas in i Sveriges samlade naturvårdsarbete.

Det stärker den svenska modellen, ökar legitimiteten i miljöpolitiken och ger en mer rättvisande bild av Sveriges samlade insatser för biologisk mångfald.

KRISTDEMOKRATERNA ANSER ATT:

- Tydliga och enhetliga kriterier ska säkerställas för vad som ska klassas som OECM, i linje med internationella riktlinjer men anpassade till svenska förhållanden.
- Uppdra åt berörda myndigheter att skyndsamt färdigställa arbetet med att identifiera och rapportera relevanta OECM-områden.
- Värna markägares frivilliga insatser genom att dessa erkänns fullt ut i nationell och internationell rapportering.
- Fler frivilliga naturvårdsavtal – mindre skog ska förstatligas och att mer ska skötas lokalt.

SKOGSPOLITIK FÖR FRAMTIDEN

Sverige behöver en skogspolitik som tar till vara hela skogens värde. Skogen är en förutsättning för jobb, företagande, biologisk mångfald, klimatomställning och levande landsbygder. Dessa värden står inte i motsats till varandra. Tvärtom är ett aktivt och hållbart skogsbruk en viktig del av lösningen.

Kristdemokraterna vill därför ta fram en nationell bioekonomistrategi som stärker innovation, investeringar och utvecklingen av nya biobaserade produkter. Vi vill också ta fram en exportstrategi för träbyggande så att svensk skogsindustri och svenska bygglösningar kan ta större marknadsandelar internationellt. Det stärker Sveriges konkurrenskraft, bidrar till klimatomställningen och skapar fler arbetstillfällen i hela landet.

Kristdemokraterna vill fortsätta stärka förutsättningarna för den svenska modellen, där frihet under ansvar, ett starkt privat ägande och långsiktigt brukande utgör grunden. Den som äger och brukar skog ska kunna göra det med tydliga spelregler, hög rättssäkerhet och respekt för äganderätten.

Med reformerna i detta program vill vi stärka familjeskogsbruket, ge fler möjlighet att äga och bruka skog, öka förtroendet för naturvården och skapa bättre förutsättningar för ett aktivt skogsbruk i hela landet. På så sätt kan svensk skog även i framtiden bidra till ökat välbefinnande, en starkare beredskap, klimatomställningen och levande landsbygder.